

[Aksel Larsen.]

så vil der kunne blive adskilligt mere, selv om man kun regnede med, at arbejderne måtte have en forholdsmeæssig del af produktionsforøgelsen. Nu regner jeg faktisk med, at arbejderne burde have en større del af produktionsforøgelsen end gennemsnittet, for det, det drejer sig om her, er jo — undskyld, at jeg tillader mig en marxistisk vending — spørgsmålet om profittatens størrelse; det er den, man slås om, når fagbevægelsen rejser sine lønkrav, når arbejderne bereder sig til faglig kamp, og jeg er altså både af den ene og den anden grund ikke i tvivl om, at regeringens tilbud til arbejderne ligger i underkanten. Det burde have været bedre, og i alt fald er jeg også af den opfattelse, at fagbevægelsen, hvis den var blevet brugt, som fagbevægelse bør bruges, kunne have skaffet mere.

Vi må af disse grunde stemme imod det foreliggende lovforslag nu ved tredje behandling, og lad mig så samtidig sige til Landsorganisationens formand, hr. Eiler Jensen, at han kan godt være konsterneret, som han gav udtryk for i Odense, i anledning af, at det kun er dem, der er utilfredse, der finder blyant og papir frem og sender henvendelser ind såvel til de faglige ledere som til folketing og regering. Nu er det vel i og for sig naturligt, men jeg kan jo huske, hvordan det var for et par år siden, da pludselig rent spontant, jeg tror det var 29 fagforbunds hovedbestyrelser, fandt ikke blyant, men skrivemaskiner og papir frem og sendte henvendelser til forligsmanden, hvori de indtrængende bad ham om at genoptage mæglingen og stille forligsforslag.

Dengang var det altså muligt, men det forekommer mig, at det heller ikke var synderligt spontant. Den omstændighed, at der i meget ringe grad — om overhovedet — har været henvendelser fra danske arbejdere eller fra underorganisationer i fagbevægelsen, hvori man har givet udtryk for tilfredshed med det, vi her behandler, tror jeg nok, man har lov til at opfatte sådan, at tilfredsheden kan man have på et meget, meget lille sted. Jeg røber jo ikke nogen hemmelighed, når jeg siger, at en væsentlig del af de ærede medlemmer i denne sal har slået sig til tåls med, at forslaget må være godt og tilfredsstillende, for der var ingen kæmpe-

demonstrationer uden for vinduerne. Nu er det jo ikke altid, der kommer kæmpedemonstrationer foran Christiansborg, men jeg tror, man kan opfatte den omstændighed, at sådanne demonstrationer ikke har fundet sted, derhen, at arbejderne i dette land i den givne situation, trist nok, siger til sig selv: der er åbenbart intet at gøre; regeringen og socialdemokratiet vil spise os af med dette, og så må vi jo hellere gemme vore kræfter og vor vrede til den tid, som kommer, hvor vi skal se i hvert fald at sætte nogle anstændige lapper på loven om kollektive overenskomster og skaffe os nogle løntillæg og nogle andre forbedringer, ud over hvad regeringen og folketingsflertallet her under os. At noget sådant er muligt, ved vi, og vi ved i særdeleshed, at det er muligt og stemmer overens med loven og med de kollektive overenskomster, i hvert fald hvad angår de fag, der har et bevægeligt lønssystem; men jeg skulle tro, at det bliver uundgåeligt, at man også i andre fag, og måske særlig fra de lavtlønnedes side, melder sig og forlanger noget, ud over hvad der her bliver givet; den fortvivlende måde, hvorpå man laver det hele ved at bevilge 68 mill. kr. en bloc nu og så 139 mill. kr. en bloc til næste år og siger: så må andre hitte ud af, hvordan de skal fordele — giver alle muligheder for utilfredshed og slagsmål og bevirker, at de, som med rette vil mene, at de bliver forfordelt ved denne fordeling, må have ret til at forsøge at skaffe sig forbedringer på anden måde.

Hvad angår lovforslaget vedrørende tjenestemandslønninger, er vi naturligvis tilfreds med, at man nu vil foretage en omend beskeden forhøjelse af de laveste tjenestemandslønninger. Vi er opmærksom på, at dette kun er gør ligt ved hjælp af en lov, og derfor må vi have denne lov; men vi er samtidig opmærksom på, at det, hvad angår dyrtidsportioner til tjenestemændene i øvrigt, er noget, der må og skal klares gennem forhandlinger mellem den højtærede finansminister og tjenestemændenes organisationer. Vi kan ikke se, at der ved denne lov, når den altså er vedtaget, er sat bom for, at tjenestemændene kan melde sig og fremsætte deres ønsker — og så håber vi, at der bliver taget hensyn til dem.

Vi kan derimod ikke stille os velvilligt